

แผนการสอน กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ แผนงานเกษตร
แผนการสอนที่ 5 เรื่อง การปลูกบัวผัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 6 คาบ

สาระสำคัญ

การปลูกบัวผันต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการ จึงจะทำให้บัวผันเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว

จุดประสงค์

1. สามารถอธิบายขั้นตอนการปลูกบัวผันได้
2. สามารถแสดงวิธีการปลูกบัวผันได้

เนื้อหา

วิธีการและขั้นตอนการปลูกบัวผัน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ศึกษาใบความรู้ แล้วร่วมกันอภิปราย ชักถาม

วิธีการและขั้นตอนการปลูกบัวผัน

2. ครูสาธิตขั้นตอนการปลูกบัวผันให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
3. นักเรียนปฏิบัติการปลูกบัวผันตามขั้นตอน ครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิดพร้อมทั้ง

ชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่อง

4. เก็บทำความสะอาดอุปกรณ์และสถานที่
5. นักเรียนสรุปบันทึกลงในใบงานในรูปแบบแผนผังความคิดแล้วเก็บเข้าแฟ้ม

สะสมงาน

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. วัสดุ – อุปกรณ์ที่ใช้ปลูก

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการปฏิบัติงานและใช้แบบบันทึกพฤติกรรม
2. ตรวจผลงานและใบงาน

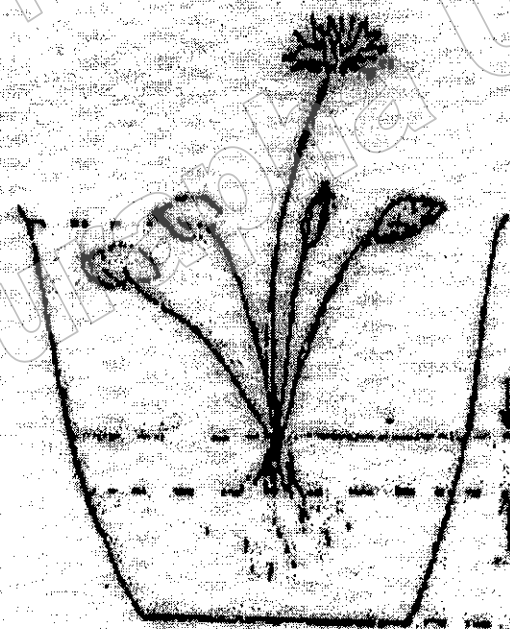
ใบความรู้

วิธีการและขั้นตอนการปลูก

การปลูกบัวผันไว้เป็นไม้ประดับมีสิ่งที่ต้องใช้ในการปลูกดังต่อไปนี้

1. ดินอ่อนของบัว
2. อ่างสำหรับใส่น้ำ และน้ำ
3. ภาชนะสำหรับใส่ดิน อาจเป็นกะละมังพลาสติกหรือแก้วใก้ก็ได้
4. ดินสำหรับปลูก

การปลูกบัวผัน บัวผันเจริญเติบโตทางตั้งจึงควรปลูกให้อยู่ตรงกลางภาชนะแล้วฝังให้อยู่ใต้ผิวดินประมาณ 2-3 เซนติเมตร อัดดินให้แน่น แล้วปรับระดับน้ำให้สูงกว่าใบที่เจริญที่สุด 10-15 เซนติเมตร ธรรมชาติของบัวจะเร่งและรัดให้ใบเจริญขึ้นสูงเหนือน้ำภายใน 2-3 วัน

ใช้กรรไกรคมๆ ตัดเหว้าให้แยกจากต้นแม่

ทำความสะอาด ตัดรากที่รุงรังทิ้ง

กดดินให้แน่น ให้ยอดโผล่เล็กน้อย

โรยทรายกลบหน้าดิน

เสร็จเรียบร้อยแล้ว

ใบงาน

ฉบับที่ทดสอบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ในรูปแบบแผนผังความคิด

1. วิธีการปลูกบัวผัน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ชื่อ.....

เลขที่.....

แผนการสอน กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเกษตร
แผนการสอนที่ 6 เรื่อง การปลูกบัวผัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 24 คาบ

สาระสำคัญ

การดูแลรักษาบัวให้เจริญเติบโตต้องปฏิบัติตามหลักและวิธีการ การเติมน้ำ การให้ปุ๋ย การปราบศัตรูพืช เมื่อบัวเจริญเติบโตเต็มที่บัวจะสร้างต้นอ่อนออกมามากมาย

จุดประสงค์

1. สามารถดูแลรักษาบัวผันได้
2. สามารถแยกต้นอ่อนมาปลูกใหม่ได้

เนื้อหา

ครั้งที่ 1 (เวลา 6 คาบ)

1. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ศึกษาใบความรู้ ร่วมกันอภิปราย
2. ครูแจกแบบบันทึก และแนะนำการบันทึกการเจริญเติบโตของบัว
3. นักเรียนลงไปบริเวณที่ปลูกบัวของแต่ละกลุ่มแล้วสังเกตการเจริญเติบโต ดูแลรักษาว่ามีอุปสรรคหรือปัญหาอะไรเกิดขึ้น นักเรียนแก้ปัญหาอย่างไร พร้อมทั้งบันทึกลงในแบบบันทึก
4. นักเรียนกลับขึ้นห้อง แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น
5. นักเรียนร่วมกันอภิปราย ซักถาม เกี่ยวกับการดูแลรักษา แล้วเขียนในรูปแบบ

ของแผนผังความคิด สรุปลงในใบงาน

- ครั้งที่ 2 (เวลา 3 คาบ) ทำกิจกรรมข้อ 3 และ 4 เช่นเดียวกับครั้งที่ 1
- ครั้งที่ 3 (เวลา 3 คาบ) ทำกิจกรรมข้อ 3 และ 4 เช่นเดียวกับครั้งที่ 1
- ครั้งที่ 4 (เวลา 3 คาบ) ทำกิจกรรมข้อ 3 และ 4 เช่นเดียวกับครั้งที่ 1
- ครั้งที่ 5 (เวลา 3 คาบ) ทำกิจกรรมข้อ 3 และ 4 เช่นเดียวกับครั้งที่ 1
- ครั้งที่ 6 (เวลา 3 คาบ) ทำกิจกรรมข้อ 3 และ 4 เช่นเดียวกับครั้งที่ 1
- ครั้งที่ 7 (เวลา 3 คาบ) ทำกิจกรรมข้อ 3 และ 4 เช่นเดียวกับครั้งที่ 1

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. แบบบันทึกการเจริญเติบโต

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการปฏิบัติงาน
2. สังเกตความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
3. ตรวจสอบงานและตรวจใบบันทึกผลการเจริญเติบโต

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบความรู้

การดูแลรักษาบัวผัน

บัวผันเป็นไม้น้ำที่ดูแลรักษาง่าย และอีกประการหนึ่งปลูกอยู่ในภาชนะจำกัด เป็นอ่างเล็ก ๆ การดูแลจึงสบาย เป็นงานที่เบามาก เด็ก สตรี และคนชรา ก็สามารถทำได้ วิธีการดูแลรักษามีดังนี้

1. ดูแลน้ำอย่าให้เสีย คอยเติมน้ำในบัวที่แก่และดอกโรยทิ้ง บัวจะไม่ชอบการถ่ายน้ำบ่อย ใช้วิธีเติมน้ำ
2. ปรานตะไคร่น้ำ และสาหร่ายโดยการเก็บทิ้ง แต่ถ้ามีมาก ให้ใช้ด่างทับทิมละลายน้ำลงในภาชนะที่ปลูกให้เป็นสีบานเย็นเข้ม แล้วทิ้งไว้ 2-3 วัน ถ่ายน้ำออกครึ่งหนึ่ง แล้วเก็บตะไคร่น้ำ สาหร่ายออกแล้วเติมน้ำใหม่
3. เก็บคราบน้ำมัน ไขมันจากกระดูกป่นหรืออินทรีย์วัตถุที่เน่าเปื่อยไม่หมด ไขมันจะลอยเป็นฝ้า ใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปะลอบบนผิวน้ำจะช่วยซับคราบน้ำมันออกได้
4. ดินและรากลอย อาจเกิดจากการอัดดินไม่แน่นเมื่อเริ่มปลูก แก้โดยปลูกใหม่ และหาไม้ไผ่อ่อนปักครึ่ง คล้ายปากคืบเสียบคร่อมต้นที่ปลูกกันไม่ให้ลอย (ชาวสวนบัวเรียกว่า ตะเกียบ)
5. ดินจืด สังกะสีได้ง่าย ๆ ถ้าบัวใบเล็กลง เหลือง แก่เร็ว แก้โดยใส่ปุ๋ยสูตรกลาง ๆ ทั่วไป เช่น 10-10-10, 15-15-15, หรือ 16-16-16 โดยใช้ปุ๋ยห่อกระดาษทึบหรือกระดาษหนังสือพิมพ์อัดฝังโคนต้น

6. โรค-แมลงศัตรู บัวผันไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับโรค-แมลงศัตรูมากนัก และอีกประการหนึ่งเราปลูกในภาชนะไว้เป็นบัวประดับจะดูแลรักษาง่าย ถ้าตายก็เก็บใบทิ้ง ถ้ามีมากก็อาจใช้ยาอะโซทริน 60 ผสมน้ำอัตราส่วนน้ำยา 1 : 1000 (1 ซีซี ต่อน้ำ 1 ลิตร) ฉีดพ่นเป็นฝอยให้จับหน้าของใบบัวบาง ๆ ฉีดพ่นทุก 2 สัปดาห์ และยานี้ไม่เป็นอันตรายทั้งกับคนและปลาที่เลี้ยง

การเก็บเกี่ยวและรักษาพันธุ์

บัวผันนิยมขยายพันธุ์โดยการแยกหัว เมื่อบัวผันเจริญเต็มที่แล้วจะมีการสร้างต้นอ่อนบนหัวหรือเหง้าของต้นแม่ และเมื่อต้นอ่อนเจริญขึ้นพอสมควรก็จะสร้างรากใหม่และหัวเล็ก ๆ บนหัวเดิม การแยกต้นใหม่สร้างใบที่โผล่พ้นน้ำแล้ว บางครั้งเหง้าที่สมบูรณ์มาก ๆ อาจมีการสร้างต้นอ่อนเล็ก ๆ ขึ้นเป็นกระจุกได้เช่นกัน หากมีความประสงค์ที่จะขยายต้นเล็ก ๆ เหล่านี้ในทันทีก็สามารถทำได้โดยค่อย ๆ ปลิดต้นเล็กออกด้วยความระมัดระวัง และนำไปปลูกในกระถางเล็กแช่อยู่ใต้ผิวน้ำเพียงเล็กน้อย ต้นอ่อนก็จะสามารถเจริญและสร้างใบลอยพ้นน้ำได้

การให้ปุ๋ย

บัวแตกกอใหม่หลายกอ

ใบงาน

ฉบับที่กความรู้ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ในรูปแบบแผนผังความคิด

1. วิธีการดูแลรักษา

2. การเก็บรักษาพันธุ์บัวผัน

ชื่อ.....

เลขที่.....

แผนการสอน กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเกษตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการสอนที่ 7 เรื่อง การจัดจำหน่าย

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การจัดจำหน่ายเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการผลิตผลงาน ซึ่งจะนำไปสู่พื้นฐานในการประกอบอาชีพ การคิดคำนวณต้นทุนการผลิตและการกำหนดราคาขายที่เหมาะสม จะช่วยให้การจัดจำหน่ายคุ้มค่ากับแรงงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกหลักคำนวณต้นทุนและราคาจำหน่ายได้
2. สามารถคิดคำนวณต้นทุนและราคาจำหน่ายได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา

3. การคิดราคาต้นทุน
4. การคิดราคาจำหน่าย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. สันทนา ชักถาม ถึงเรื่องการซื้อขายในชีวิตประจำวัน
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน 5 กลุ่ม ศึกษาใบความรู้แล้วร่วมกันอภิปราย สรุป เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า หลักการคำนวณต้นทุนการผลิต ราคาจำหน่าย
3. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติในการซื้อขาย (กลุ่มใดแสดงกลุ่มนั้นเป็นผู้ขาย กลุ่มที่เหลือเป็นผู้ซื้อ)
4. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น
5. นักเรียนดูแผนภูมิการคิดคำนวณแล้วอภิปราย ชักถาม ครูเพิ่มเติมส่วนที่บกพร่อง
6. นักเรียนทุกคนเขียนสรุปลงในใบงาน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. แผนภูมิการคิดคำนวณ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจใบงาน

แผนภูมิการคิดคำนวณ

ต้นทุนการผลิต คิดโดยการรวมราคาของที่ใช้ เช่น ค่าภษนะไส่ดิน ปุ๋ย ฯลฯ
บวกค่าแรงงานในแต่ละวัน
ราคาจำหน่าย คิดราคาเพิ่มจากต้นทุนเป็นกำไร เช่น 10% , 20% ตามความต้องการ
ตัวอย่าง

ค่าภษนะไส่ดิน (กะละมังพลาสติก)	10	บาท
ค่าปุ๋ย	10	บาท
ค่าแรง	50	บาท
ต้องการมีกำไร	20%	
รวมราคาต้นทุน	$10 + 10 + 50 + (20 \times 70/100 = 14)$	
ราคาจำหน่าย	84	บาท

ใบงาน

ฉบับที่ศึกษาได้จากการศึกษาในครั้งนี้

1. หลักการคำนวณต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่าย

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

70.....

เลขที่.....

แผนการสอน กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเกษตร
แผนการสอนที่ 8 เรื่อง คุณค่าของบัวผัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

บัวผันเป็นไม้น้ำชนิดหนึ่ง ซึ่งปลูกและขยายพันธุ์ได้ง่าย มีสีสวยงาม บางสีมีราคาค่อนข้างสูง ให้ดอกตก ออกดอกตลอดปี เหมาะแก่การนำมาปลูกเป็นบัวประดับบริเวณบ้าน และสถานที่ต่าง ๆ

จุดประสงค์

1. สามารถบรรยายความสำคัญของบัวผันได้
2. สามารถประยุกต์รูปแบบการปลูกบัวผันเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เนื้อหา

1. ความสำคัญของบัวผัน
2. การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนดูภาพการใช้บัวจัดสถานที่ แล้วร่วมกันอภิปราย
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน 7 กลุ่ม ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของบัวผัน

แล้วร่วมกันอภิปราย จากนั้นเขียนสรุปเป็นแผนผังความคิด พร้อมทั้งออกแบบการจัดตกแต่งบริเวณบ้านหรือสถานที่ต่าง ๆ

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนแผนผังความคิดลงในใบงานแล้วส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น
4. นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นแล้ว เก็บใบงานเข้าแฟ้มสะสมงานกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน

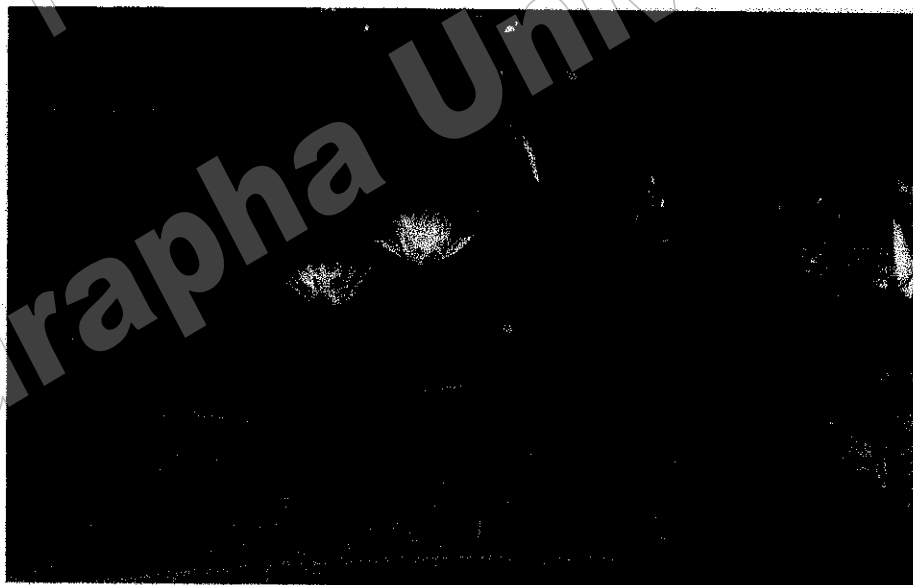
การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. ฟังการแสดงความคิดเห็น
3. ตรวจใบงาน

ใบความรู้

ความสำคัญ

บัวผัน เป็นไม้พันธุ์บัวชนิดหนึ่ง ซึ่งมีมานานสืบทอดผูกพันกับชีวิตมนุษย์ ในสมัยก่อนคนไทยไม่นิยมปลูกบัวไว้ในเขตรั้วบ้าน เพราะถือว่าเป็นดอกไม้สูงศักดิ์ นิยมปลูกไว้ในบริเวณเขตพระราชฐานหรือตามวัดอารามเท่านั้น แต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป ความเชื่อและความคิด ความอ่านของคนรุ่นใหม่เริ่มแปรเปลี่ยน ประกอบกับเสน่ห์ของบัวนั้นเข้ายวนเหมาะกับบ้านไทย ๆ หลายคนจึงชวนขวนขวายหาบัวมาปลูกเพราะวิธีการปลูกบัวผันไม่ยุ่งยาก เพียงแต่มีสถานที่ตั้งอ่างบัว มีแสงแดดส่องถึงคอยดูแลเอาใจใส่เล็กน้อยก็สามารถปลูกบัวได้แล้ว แม้แต่ผู้ที่อาศัยอยู่ตามแฟลตหรือคอนโดมิเนียมก็สามารถปลูกบัวได้ เนื่องจากการปลูกบัวไม่จำเป็นต้องอาศัยพื้นที่มาก นอกจากนี้แล้วยังไม่ต้องไปกังวลคอยรดน้ำทุก ๆ วันด้วย โดยเฉพาะบัวผันแล้วเป็นบัวที่ขยายพันธุ์ง่าย ให้ดอกดก ออกดอกตลอดทุกฤดูกาล มักมีกลิ่นหอม บานเวลากลางวัน มีสีสวยงามหลายสี เช่น สีขาว ชมพู แดง เหลือง แสด ฟ้ามรกต ม่วงแดง ม่วงน้ำเงิน เป็นต้น

การปลูกบัวในอ่างสำเร็จรูป

ใบงาน

จงเขียนแผนความคิด “คุณค่าความสำคัญของบัวผัน” ตามความคิดของตนเอง

ชื่อ.....

เลขที่.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกบัวผัน

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกบัวผัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 20 ข้อ ให้นักเรียนทำทุกข้อ
2. นักเรียนควรอ่านคำถามให้เข้าใจก่อนเลือกคำตอบ
3. ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ
4. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
5. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบ

1. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. บัวผัน มีขอบใบหยัก ไม่เป็นระเบียบ ข. บัวผัน ให้ดอกคก ออกดอกตลอดปี
ค. บัวผัน มีใบกลมมนสวยงาม ง. บัวผัน บานเวลากลางวัน

2. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการปลูกบัวไว้ประดับบริเวณบ้าน

- ก. เก็บเกี่ยวได้ง่าย ข. ดูแลรักษาได้สะดวก
ค. ทำให้สวยงามและให้ความสุขชื่น ง. เป็นการสนับสนุนนโยบายปลูกต้นไม้

3. เพราะเหตุใดจึงต้องเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับงาน

- ก. เพื่อให้ได้ผลงานออกมาดี ข. เพื่อให้เกิดความปลอดภัย
ค. เพื่อไม่ให้เสียเวลาดูแลรักษาน้อยลง ง. เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินในการทำงาน

4. วิธีการใช้เครื่องมือข้อใดถูกต้อง

- ก. ใช้ความระมัดระวัง ข. ใช้เครื่องมือแทนกัน
ค. ใช้ให้เหมาะสมกับงาน ง. ใช้เครื่องมือหลายชนิด

5. ข้อใดไม่ได้เกิดจากการใช้เครื่องมือถูกวิธี

- ก. ทำงานได้เร็ว ข. ลดค่าใช้จ่าย
ค. ออกแรงน้อยลง ง. เครื่องมือชำรุดง่าย

6. หลังจากใช้เครื่องมือแล้วข้อใดปฏิบัติไม่ถูกต้อง

- ก. เก็บเครื่องมือไว้ในที่เก็บ ข. ทำความสะอาดเครื่องมือ
ค. ทาน้ำมันกันสนิมในส่วนที่เป็นเหล็ก ง. วางเครื่องมือไว้ทั่วๆ ไปเพื่อความสะดวก

7. ลักษณะพันธุ์ของบัวข้อใดควรนำมาปลูก

- ก. ลำต้นแข็งแรงสมบูรณ์ ข. ใบไม่เป็นรอย จุด ขาด
ค. ก้านใบไม่มีตะไคร่น้ำจับ ดอกสีสวย ง. ทุกข้อที่กล่าวมา

8. สถานที่ปลูกบัวผันควรให้บัวได้รับแสงแดดวันละประมาณกี่ชั่วโมง
 - ก. 3-4 ชั่วโมง
 - ข. 4-5 ชั่วโมง
 - ค. 5-6 ชั่วโมง
 - ง. 6-7 ชั่วโมง
9. ขั้นตอนแรกในการเตรียมดินก่อนปลูกบัวผันคือข้อใด
 - ก. ใส่ปุ๋ยคอก
 - ข. ย่อยดินให้ละเอียด
 - ค. ผสมดินตามสูตร
 - ง. ขุดดินเหนียวตากแดดให้แห้ง
10. ข้อใดเรียงลำดับขั้นตอนการปลูกบัวผันได้ถูกต้อง
 - ก. เตรียมดิน ปลูก ผสมดิน
 - ข. ผสมดิน ปลูก ขุดดินกลบ
 - ค. เตรียมภาชนะ อุปกรณ์ ผสมดิน ปลูก
 - ง. เตรียมดิน ผสมดิน ปลูก
11. เพราะเหตุใดจึงนิยมปลูกบัวไว้ในอ่าง
 - ก. ดูแลรักษาง่าย
 - ข. ประหยัดเนื้อที่ในการปลูก
 - ค. เคลื่อนย้ายไปมาตามที่ต่างๆ ได้ง่าย
 - ง. ทุกข้อกล่าวมา
12. การบรรจุดินลงภาชนะสำหรับปลูกควรบรรจุแบบใด (ใส่ภาชนะแล้วยกแซ่ในอ่าง)
 - ก. ดินผสม 2/5 ดินเหนียวปน 1/5
 - ข. ดินผสม 3/5 ดินเหนียวปน 2/5
 - ค. ดินผสม 2/3 ดินเหนียวปน 1/3
 - ง. ดินผสม 3/4 ดินเหนียวปน 1/4
13. ข้อใดกล่าวถึงวิธีการปลูกบัวผันได้ถูกต้อง
 - ก. วันชัยปลูกกลางภาชนะฝังลึกประมาณ 2-3 ซม.
 - ข. วินัยปลูกริมภาชนะฝังลึกประมาณ 2-3 ซม.
 - ค. พรพจน์ปลูกกลางภาชนะฝังลึกประมาณ 9-10 ซม.
 - ง. วัชระปลูกริมภาชนะฝังลึกประมาณ 9-10 ซม.
14. ถ้าน้ำในอ่างบัวเน่าเสียจะมีวิธีป้องกันอย่างไร
 - ก. เปลี่ยนน้ำบ่อยๆ
 - ข. เปลี่ยนดินบ่อยๆ
 - ค. เติบโปะแก้ม ดอกโรยทิ้ง
 - ง. ย้ายสถานที่ตั้งอ่างบัวใหม่

15. ข้อใดให้ปุ๋ยบัวผันผิดวิธี

- ก. รัตนานำปุ๋ยลูกกลอนฝังลงในดิน ข. ลัดดาหว่านปุ๋ยลงในอ่างน้ำทันที
 ค. นาคยาใช้กระดาดทึบห่อปุ๋ยแล้วฝังในดิน ง. สุจินต์ใช้กระดาดหนังสือพิมพ์ห่อปุ๋ยแล้วฝังลงในดิน

16. ถ้าบัวผันมีโรคหรือแมลงมาทำลายมาก ๆ เราควรใช้ยาอะไซตริน 60 ผสมน้ำอัตราส่วน

1 : 1,000

ควรฉีดพ่นอย่างไร

- ก. ฉีดพ่นบนใบบาง ๆ ทุก ๆ วัน ข. ฉีดพ่นบนใบบาง ๆ วันเว้นวัน
 ค. ฉีดพ่นบนใบบาง ๆ ทุก ๆ สัปดาห์ ง. ฉีดพ่นบนใบบาง ๆ ทุก ๆ 2 สัปดาห์

17. ราคาต้นทุนหมายความว่าอย่างไร

- ก. ราคาวัสดุ ข. ราคาค่าแรง
 ค. ราคาจำหน่าย ง. ราคาวัสดุและค่าแรง

18. ใครคิดราคาจำหน่ายได้ถูกต้อง

- ก. อำนานำราคาของบัวกล้าแรงที่ต้องการ ข. วันชัยนำราคาของบัวกล้าไร่ที่ต้องการ
 ค. นภานำราคาค้นทุนบัวกล้าไร่ที่ต้องการ ง. สุจินต์นำราคาค้นทุนบัวกล้าแรงที่ต้องการ

19. หากคนไทยไม่ช่วยกันอนุรักษ์บัวสายพันธุ์ไทยไว้จะเป็นอย่างไร

- ก. สภาพแวดล้อมเสีย ข. บัวสายพันธุ์ไทยจะหมดไป
 ค. บริเวณบ้านไม่สวยงาม ง. ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย

20. เพราะเหตุใดเราจึงควรช่วยกันอนุรักษ์บัวสายพันธุ์ไทย

- ก. เพื่อสืบทอดสายพันธุ์บัวไว้ ข. เพื่อให้เด็กรุ่นหลังได้รู้จัก
 ค. เพื่อมิให้สูญพันธุ์ ง. ถูกทุกข้อ

เฉลย

1. ก
2. ก
3. ข
4. ก
5. ง
6. ง
7. ง
8. ข
9. ง
10. ก
11. ง
12. ค
13. ก
14. ค
15. ข
16. ง
17. ง
18. ค
19. ข
20. ง

แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติงานและคุณลักษณะในการทำงาน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกบัวผัน

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติงาน
หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกบัวผัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ชื่อนักเรียน..... เลขที่.....

ข้อ	ขั้นตอน	ระดับการปฏิบัติ			รวม คะแนน
		ปฏิบัติได้ดี (2 คะแนน)	ปฏิบัติพอใช้ (1 คะแนน)	ควรแก้ไข (0 คะแนน)	
1	เตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้				
2	เลือกภาชนะ วัสดุเหมาะสม				
3	ปฏิบัติตามขั้นตอน				
4	ปฏิบัติอย่างคล่องแคล่ว				
5	ปฏิบัติเสร็จทันเวลาที่กำหนด				
6	ได้งานตามที่ต้องการ				
7	เก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้				
8	ทำความสะอาดสถานที่				

แบบบันทึกการสังเกตคุณลักษณะการทำงาน
หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกบัวผัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ชื่อนักเรียน..... เลขที่.....

ข้อ	ทำงานด้วยความมุ่งมั่น รับผิดชอบ รักการทำงาน พร้อมทั้ง แนะนำ ชักชวน ผู้อื่นให้ปฏิบัติงานและชื่นชมต่อผู้ปฏิบัติงานสำเร็จ	ระดับการปฏิบัติ			รวมคะแนน
		พฤติกรรม	ปฏิบัติได้ดี (2 คะแนน)	ปฏิบัติพอใช้ (1 คะแนน)	
1	มีความกระตือรือร้นในการปลูกและดูแลรักษาบัวผันของตนเองและช่วยเหลือเพื่อน				
2	มีความพากเพียรพยายามในการปลูกและดูแลรักษาบัวผันให้สำเร็จ				
3	มีความมุ่งมั่นในการปลูกและดูแลรักษาบัวผัน				
4	มีความรับผิดชอบในการปลูกและดูแลรักษาบัวผัน				
5	ปฏิบัติงานปลูกและดูแลรักษาบัวผันด้วยใจรัก				
6	ร่วมมือกับเพื่อนในการปลูก ดูแลรักษาบัวผันด้วยความเต็มใจ				
7	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน				
8	เอาใจใส่การปลูกและดูแลรักษาบัวผันของตนเองและเพื่อน				
9	แนะนำการปลูกและดูแลรักษาบัวผันแก่เพื่อนและผู้อื่นเสมอ				
10	ชักชวนเพื่อนและแนะนำในการปลูกและดูแลรักษาบัวผันอยู่เสมอ				
11	สอบถามให้กำลังใจสนับสนุนเพื่อนในการปลูกและดูแลรักษาบัวผันได้สำเร็จ				
12	ชื่นชมยินดีในการปลูกและดูแลรักษาบัวผันของตนเองและเพื่อน				

การวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการปลูกบัวผัน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำอธิบายรายวิชา งานเลือก งานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ป.5 – 6

แขนงงานเกษตร การปลูกพืช

คำอธิบาย

สังเกตและรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการเตรียมประกอบอาชีพเพาะปลูกตามที่เลือกเรียน ในเรื่องวิธีปลูกและบำรุงรักษา การดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค จากแหล่งอาชีพ แล้วนำผลมาวิเคราะห์ อภิปราย และสรุป

ศึกษาการเลือกพันธุ์ ทำเล การเตรียมดินปลูก การใช้และเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ การปลูก และบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยวผลผลิต และการจัดจำหน่าย แล้วนำผลมาอภิปรายสรุป และรายงานผล

สังเกตการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ สารเคมี และวิธีปลูก บำรุงรักษา จากการสาธิตของครู และนักเรียน ทดลองปฏิบัติ แล้วนำผลมาอภิปราย กำหนดเป็นแนวทางในการทำงาน

ฝึกวางแผนดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนด แล้วนำผลมาอภิปราย สรุป

ฝึกปฏิบัติตามที่เลือกเรียน โดยเน้นขั้นตอน กระบวนการ และนิสัยในการทำงาน

สังเกตการปฏิบัติและผลงาน แล้วนำผลมาอภิปรายหาข้อบกพร่องและวิธีแก้ไข

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานเชิงการค้า มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน สามารถเพาะปลูกและบำรุงรักษาพืชตามขั้นตอน กระบวนการ ปรับปรุงงานอยู่เสมอ เห็นคุณค่าของการทำงาน และมีนิสัยรักงาน

กลุ่มงาน / เรื่อง

2. การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ

1. การปลูกกุหลาบ	2. การปลูกเบญจมาศ เขียวปรี๊
3. การปลูกเอสเตอร์ สร้อยทอง ถิ่นมังกร	4. การปลูกดาวเรือง หงอนไก่
5. การปลูกมะลิ พุดซ้อน	6. การปลูกพุทธรักษา ปักษาสวรรค์
ก้ามปู
7. การปลูกบานชื่น บานไม่รู้โรย	8. การปลูกทองอุไร คอนย่า
9. การปลูกแก้ว ราตรี	10. การปลูกยี่โถ ยี่เข่ง
11. การปลูกประทัดจีน ผกากรอง	12. การปลูกชบา พู่ระหง
13. การปลูกโกสน เล็บครุฑ	14. การปลูกคาดตะกั่วต่าง ๆ
15. การปลูกบอนต่าง ๆ	16. การปลูกเฟิร์นต่าง ๆ

17. การปลูกหมากต่าง ๆ
19. การปลูกปาล์มต่าง ๆ
21. การปลูกไทรต่าง ๆ
23. การปลูกเคฟ เกล็ดปลาช่อน
ปีกแมลงสาบ รวงข้าว
25. การปลูกทองหลางต่าง ๆ
27. การปลูกกระบองเพชร
29. การปลูกหญ้าต่าง ๆ
31. การปลูกบานบุรี เฟื่องฟ้า
33. การปลูกเลื้อยมือนาง พวงแสด
35. การปลูกรสสุคนธ์ เสาวคนธ์
37. การปลูกกกต่าง ๆ
39. การปลูกชัยพฤกษ์ กัลปพฤกษ์ นนทรี
18. การปลูกพลูต่าง ๆ
20. การปลูกปรังต่าง ๆ
22. การปลูกไผ่ต่าง ๆ
24. การปลูกยางต่าง ๆ
26. การปลูกจิ้ง เต้าร้าง
28. การปลูกใบเงิน ใบทอง ใบนาค
30. การปลูกปรีกต่าง ๆ โปร่งฟ้า
32. การปลูกการเวก นมแมว
34. การปลูกพวงโกเมน พวงหยก
36. การปลูกบัวต่าง ๆ
38. การปลูกประดู่ ตะแบก อินทนิล
40. การปลูกศรีตรัง เหลืองอินเดีย

ตารางวิเคราะห์หลักสูตร งานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ป.5 – ป.6 แขนงเกษตร

จุดประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรม
1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานประดิษฐ์ในเชิงการค้า	1. การเตรียมประกอบอาชีพที่เลือกเรียน	1. สังเกตและรวบรวมข้อมูล
2. มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน	2. การเลือกพันธุ์ ทำเล การเตรียมดินปลูก	2. วิเคราะห์ อภิปรายสรุป
3. สามารถเพาะปลูกและบำรุงรักษาพืชตามขั้นตอนกระบวนการ	3. การใช้และเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้	3. ศึกษา
4. ปรับปรุงงานอยู่เสมอ	4. การปลูก และบำรุงรักษา	4. สาริต
5. เห็นคุณค่าของการทำงาน	5. การเก็บเกี่ยวผลผลิต	5. ทดลองปฏิบัติ
	6. การจัดจำหน่าย	6. ฝึกวางแผนดำเนินงาน
	7. ขอบกพร่องและวิธีแก้ไข	7. รายงานผล

ตารางวิเคราะห์หลักสูตรกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

จุดประสงค์		เนื้อหา		กิจกรรม	
หลักสูตรแม่บท	หลักสูตรท้องถิ่น	หลักสูตรแม่บท	หลักสูตรท้องถิ่น	หลักสูตรแม่บท	หลักสูตรท้องถิ่น
1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานในเชิงการค้า 2. มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ 3. สามารถเพาะปลูกและบำรุงรักษาพืชตามขั้นตอนกระบวนการ 4. การปรับปรุงงานอยู่เสมอ 5. เห็นคุณค่าของการทำงานและมีนิสัยรักงาน	1. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกบัวพันธุ์ 2. ให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือและเครื่องใช้ในการปลูกบัวพันธุ์ 3. สามารถปลูกบัวพันธุ์ได้ตามขั้นตอน 4. มีความเข้าใจในการดำเนินงานเชิงการค้า 5. มีการปรับปรุงผลงานและกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ 6. เห็นคุณค่าของงานและนิสัยที่ดีในการทำงาน	1. การเตรียมประกอบอาชีพที่เลือกเรียน 2. การเลือกพันธุ์ปลา การเตรียมดินปลูก 3. การใส่และเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ 4. การปลูก และการบำรุงรักษา 5. การเก็บเกี่ยวผลผลิต 6. การจัดจำหน่าย 7. ซื้บยกพร่องและวิธีการแก้ไข	1. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกบัวพันธุ์ - ลักษณะประโยชน์ของบัวพันธุ์ - การเลือกใช้ภาชนะวัสดุ - อุปกรณ์ 2. การปลูกบัวพันธุ์ - การคัดเลือกพันธุ์และการเลือกทำเลปลูก และการเตรียมดินปลูก 3. การใส่และเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ 4. การปลูก และการบำรุงรักษา 5. การเก็บเกี่ยวผลผลิต 6. การจัดจำหน่ายและราคาจำหน่าย	1. สังเกตและรวบรวมข้อมูล 2. วิเคราะห์ อภิปรายสรุป 3. ค้นคว้าเอกสาร 4. สัมภาษณ์ผู้รู้ 5. ดำรวจสถานที่จริง 6. สาธิต 7. ฝึกปฏิบัติ 8. วางแผนดำเนินงาน 9. รายงานผล 10. นำเสนอผลงาน	

จุดประสงค์		เนื้อหา		กิจกรรม	
หลักสูตรแม่บท	หลักสูตรท้องถิ่น	หลักสูตรแม่บท	หลักสูตรท้องถิ่น	หลักสูตรแม่บท	หลักสูตรท้องถิ่น
			4. คุณค่าของบัวผัน ความสำคัญของบัวผัน - การนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน		

ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์

จุดประสงค์กลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพ	จุดประสงค์อธิบายรายวิชา	จุดประสงค์ทั่วไป
1. มีความรู้ ความเข้าใจและ ประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทำงานในชีวิตประจำวัน และงานที่เป็นพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพ 2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือและทักษะใน กระบวนการทำงาน สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามควร แก่วัย 3. มีนิสัยที่ดีในการทำงาน และรู้จักพึ่งตนเอง 4. มีความคิดริเริ่มสร้าง สรรค์การปรับปรุงผลงานและ กระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่ เสมอ	1. เพื่อให้มีความรู้ความ เข้าใจในการดำเนินงาน ประดิษฐ์เชิงการค้า 2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือในการทำงาน 3. สามารถประดิษฐ์งานตาม ขั้นตอน 4. ปรับปรุงงานอยู่เสมอ 5. เห็นคุณค่าของการทำงาน และมีนิสัยรักงาน	1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูก บัวผัน 2. เพื่อให้มีทักษะในการ เลือกวัสดุ- อุปกรณ์ ในการ ปลูกบัวผัน 3. เพื่อให้สามารถปลูก บัวผันได้ตามขั้นตอน กระบวนการ 4. มีความเข้าใจ ในการดำเนินเชิงการค้า 5. มีการปรับปรุงผลงานและ กระบวนการทำงานให้ดีขึ้น อยู่เสมอ 6. เห็นคุณค่าของงานและ นิสัยที่ดีในการทำงาน

ตารางวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกบัวผัน

จุดประสงค์เฉพาะ	เนื้อหา	เวลา (คาบ)
1. สามารถอธิบายลักษณะและประโยชน์ของบัวผันได้ถูกต้อง	1. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกบัวผัน	(6)
2. สามารถเลือกใช้ภาชนะวัสดุ - อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับงาน	1.1 ลักษณะและประโยชน์ของบัวผัน	3
3. สามารถใช้ทำความสะอาดและเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ได้ถูกต้อง	1.2 การเลือกใช้ภาชนะวัสดุ - อุปกรณ์	} 3
4. สามารถอธิบายการคัดเลือกพันธุ์และการเลือกทำเลปลูกบัวผันได้	1.3 เครื่องมือเครื่องใช้ในการปลูกบัวผัน	
5. สามารถอธิบายขั้นตอนการปลูกบัวผันได้	2. การปลูกบัวผัน	(36)
6. สามารถแสดงวิธีการปลูกบัวผันได้ถูกต้อง	2.1 การคัดเลือกพันธุ์และการเลือกทำเลปลูก	3
7. สามารถดูแลรักษาบัวผันได้	2.2 การเตรียมดินปลูก	3
8. สามารถคิดราคาค่าต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายได้อย่างเหมาะสม	2.3 วิธีการและขั้นตอนการปลูก	6
9. สามารถบรรยายคุณค่าความสำคัญของบัวผันได้	2.4 การดูแลรักษา	24
10. สามารถประยุกต์รูปแบบงานการปลูกบัวผันเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3. การจัดจำหน่าย	(5)
	3.1 การคิดราคาค่าต้นทุนและการจัดจำหน่าย	5
	4. คุณค่าของบัวผัน	(3)
	4.1 ความสำคัญของบัวผัน	} 3
	4.2 การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	

ตารางแนวการจัดกิจกรรม สื่อ การวัดผล หลักสูตรการปลูกบัวผัน
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กิจกรรม	สื่อ	วัดผล
1. สังเกตและรวบรวมข้อมูล 2. วิเคราะห์ อภิปรายสรุป 3. ศึกษาเอกสาร 4. สำรวจสถานที่จริง 5. สานิต 6. ฝึกปฏิบัติ 7. วางแผนดำเนินการ 8. บันทึกผล 9. รายงานผล	1. รูปแบบ 2. ใบความรู้ 3. ใบงาน 4. แบบบันทึกความรู้ 5. แบบบันทึกพฤติกรรม 6. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกบัวผัน	1. สังเกตการปฏิบัติงาน 2. ตรวจผลงาน 3. เขียนรายงาน 4. บันทึกพฤติกรรม 5. ทำแบบทดสอบ

ภาคผนวก ค
แบบประเมินเพื่อการวิจัย

แบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

คำชี้แจง

1. หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกบัวผัน สำหรับชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับนี้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และอาศัยสภาพความสอดคล้องกับท้องถิ่นเป็นหลัก
2. แบบประเมินฉบับนี้ เป็นแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตร และนำไปทดลองใช้
3. ในการประเมินหลักสูตร ผู้พัฒนาหลักสูตรอาศัยแนวคิดในการประเมินแบบ Puissance Measure (P.M.)
4. การประเมินหลักสูตรจะประเมินจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และการวัดผลประเมินผล
5. ความมุ่งหมายในการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ ในการปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้
6. โปรดศึกษารายละเอียดจากตัวอย่างการประเมินหลักสูตรแบบ Puissance Measure (P.M.) ก่อนลงความคิดเห็น
7. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านอย่างสูงที่กรุณาประเมินหลักสูตรในครั้งนี้

นางวิภา แสนบัณฑิต

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

การประเมินหลักสูตรแบบ Puissance Measure (P.M.)

การประเมินหลักสูตร Puissance Measure นั้นใช้วิธีการวิเคราะห์หลักสูตรว่า องค์ประกอบของหลักสูตรนั้นกำหนดให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ และรูปแบบการเรียนรู้ แบบใดซึ่งผู้วิจัยขอยกตัวอย่างประกอบการอภิปราย ดังนี้

รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏอยู่ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลแต่ละข้อ เป็นการระบุให้ทราบว่า หลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในรูปแบบใด จะเรียงจากง่ายไปหายากดังนี้

1. ความรู้แบบลูกโซ่ เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้เป็นลำดับขั้นตอน ต่อเนื่องและระดับความยากสูงขึ้นตามลำดับ หากปรากฏอยู่ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด ก็ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1
2. ความรู้แบบเชื่อมโยงโดยใช้คำพูด เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำลำดับขั้นตอน ที่ต่อเนื่องกัน มาอธิบายความเชื่อมโยงให้เห็นความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความรู้ในแต่ละขั้นตอน ด้วยหากปรากฏอยู่ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด ก็ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
3. ความรู้แบบผสมผสาน เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ที่เคยเรียนมา หากปรากฏอยู่ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด ก็ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
4. ความรู้แบบแนวคิด เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนนำความรู้แบบผสมผสาน ทำให้เกิดแนวคิดหรือสามารถชี้ประเด็นหรือระบุสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง หากปรากฏอยู่ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด ก็ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
5. ความรู้แบบหลักการ เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานแนวคิดหลายๆ แนว เข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นหลักการใหม่ๆ ได้ หากปรากฏอยู่ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด ก็ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5
6. ความรู้แบบแก้ปัญหา เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ต่างๆ ที่ได้มา แก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ หากปรากฏอยู่ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลข้อใด ก็ให้คะแนนเท่ากับ 6

พฤติกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ซึ่งทำให้ทราบว่า หลักสูตรต้องการให้ผู้เรียน แสดงพฤติกรรมใด ในการเรียนเรื่องนั้น ๆ โดยได้กำหนดไว้เป็น 9 ชนิด ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 ระดับ เรียงลำดับจากพฤติกรรมที่ง่ายไปยากดังนี้

ระดับที่ 1 เป็นระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ง่ายที่สุด ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ชนิด แต่ละชนิดจะมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน ดังนี้

1. การบอกชื่อหรือชี้ เพื่อแสดงความสามารถที่จำเป็นสิ่งที่เรียนได้ เช่น การเรียกชื่อสิ่งของได้ ครูชี้แล้วเด็กบอกชื่อได้
2. การเลือกหรือการบอกลักษณะ บอกลักษณะของสิ่งของ เช่น บอกลักษณะของบัวผันได้
3. การบอกกฎเกณฑ์ บอกกฎเกณฑ์ที่ท่องไว้ได้ เช่น การท่องสูตรคูณได้

ระดับที่ 2 เป็นระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ยากกว่าระดับ 1 ประกอบด้วยพฤติกรรม 2 ชนิดแต่ละชนิดจะมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน ดังนี้

1. การจัดลำดับ เรียงลำดับสิ่งต่างๆหรือเหตุการณ์ต่างๆได้อย่างถูกต้อง เช่น การเรียงลำดับขั้นตอนการผสมดินสำหรับปลูกบัวได้
2. การสาธิต แสดงวิธีการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ถูกต้องตามขั้นตอน เช่น การสาธิตการปลูกบัวผัน

ระดับที่ 3 เป็นระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ยากกว่าทุกระดับ ประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ชนิด แต่ละชนิดจะมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน ดังนี้

1. การสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา สามารถสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ เช่น การสร้างรูปแบบการกำหนดวัตถุประสงค์
2. การอธิบายหรือการบรรยาย สามารถอธิบายหรือบรรยายสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ถูกต้องตามกำหนด เช่น อธิบายการเลือกทำเลสำหรับปลูกบัวผันได้
3. การจำแนกหรือแยกแยะ สามารถจำแนกแยกแยะประเภทของสิ่งของได้ เช่น การแยกดินอ่อนของบัวออกจากดินแม่ได้
4. การประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ การเรียนรู้กฎเกณฑ์แล้วนำไปประยุกต์ใช้ได้ เช่น การนำบัวไปจัดตกแต่งบริเวณบ้านหรือสถานที่ต่างๆได้

ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การปลูกบัวผัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถอธิบายลักษณะและประโยชน์ของบัวผันได้ถูกต้อง
2. สามารถเลือกภาชนะวัสดุ - อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสม
3. สามารถใช้ ทำความสะอาดและเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ได้ถูกต้อง
4. สามารถอธิบายการคัดเลือกพันธุ์และเลือกทำเลปลูกบัวผันได้
5. สามารถอธิบายขั้นตอนการปลูกบัวผันได้
6. สามารถแสดงวิธีการปลูกบัวผันได้ถูกต้อง
7. สามารถดูแลรักษาบัวผันได้
8. สามารถคิดต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายได้อย่างเหมาะสม
9. สามารถบรรยายคุณค่าความสำคัญของบัวผันได้
10. สามารถประยุกต์รูปแบบงานการปลูกบัวผันเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อ 1

พฤติกรรมการเรียนรู้ คือ อธิบาย มีน้ำหนักคะแนน เท่ากับ 3

รูปแบบของความรู้ คือ แบบผสมผสาน มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อ 2

พฤติกรรมการเรียนรู้ คือ การเลือกหรือการบอกลักษณะ มีน้ำหนักคะแนน เท่ากับ 1

รูปแบบของความรู้ คือ แบบผสมผสาน มีน้ำหนักของคะแนนเท่ากับ 3